

Till kreditinstituten

Till kreditinstitutens holdingsammanslutningar

Föreskrift om rapportering av oreglerade fordringar och övriga fordringar med nollränta

Finansinspektionen meddelar med stöd av 4 § 2 punkten, 11 § 2 mom. och 14 § 1 mom. lagen om finansinspektionen följande föreskrift om iakttagande av 68 § kreditinstitutslagen.

1 Föreskriftens omfattning

Oreglerade fordringar i koncernen och i holdingsammanslutningen skall redovisas och rapporteras enligt denna föreskrift.

2 Definition av oreglerad fordran

2.1 Utlåning

Om räntan på en fordran varit förfallen till betalning och obetald i tre månader, skall hela kapitalet upptas som oreglerat.

Om fordrans kapital helt eller delvis varit förfallet till betalning och obetalt i tre månader, skall kapitalet i sin helhet upptas som oreglerat oavsett om räntan är betald eller ej.

Om kunden betalt räntan på fordran men inte kunnat betala amorteringarna, skall fordran inte upptas som oreglerad om kreditinstitutet och kunden skriftligen har kommit överens om en ny amorteringsplan.

Som oreglerade fordringar upptas i enlighet med ovanstående principer alla kapitalfordringar som baserar sig på utlåning oberoende av med vilket instrument fordran uppstått. Sålunda skall t.ex. ett eftersatt masskuldebrevs- eller debenturlån eller företagscertifikat upptas som oreglerad fordran oberoende av i vilken balanspost fordran har bokförts. Detsamma gäller för värdepappersrelaterade återköpsavtal (repot) som upptagits i balansräkningen som fordringar, om motparten inte har kunnat köpa tillbaka värdepapperen.

En fordran kan upptas som oreglerad tidigare än vad som ovan föreskrivits, men då skall bokföringsföreskrifterna om redovisning av ränteintäkter på oreglerade

fordringar följas. Om kreditinstitutet i större omfattning tillämpar sådana strängare principer vid redovisning av fordringar som oreglerade, skall dessa principer meddelas Finansinspektionen.

2.2 Undantag

2.2.1 Garanti som ställts av kreditinstitutet

En garanti upptas som garantifordran omedelbart efter det att kreditinstitutet har erlagt betalning på grund av den. Om kreditinstitutet har betalt endast en del av garantibeloppet, upptas endast det utbetalda beloppet som garantifordran. Utestående provisionsfordringar upptas inte som oreglerade kapitalfordringar. Om kreditinstitutet på grund av en garanti varit tvunget att betala ränta, upptas räntan som garantifordran.

2.2.2 Konkursfordran

Vid en gäldenärs konkurs upptas fordran som oreglerad den dag gäldenären försatts i konkurs, om den inte redan tidigare redovisats som oreglerad. Beträffande kreditbaserad finansiering av avbetalningsavtal och factoring-finansiering se punkt 2.4.

2.2.3 Verkningarna av företagssanering och skuldsanering för privatpersoner

2.2.3.1 Finsk lagstiftning

Att ett saneringsförfarande eller en skuldsanering för någon kund inletts vid domstol medför inga avvikelser från bestämmelserna i denna föreskrift.

En fordran upptas sålunda fortfarande som oreglerad då den varit eftersatt i tre månader, och en garanti då kreditinstitutet erlagt betalning på grund av den. Enbart vetskapen om att saneringsförfarande eller skuldsanering inletts räcker inte som grund för att en fordran som dittills reglerats planenligt skall upptas som oreglerad.

Uteblivna betalningar på grund av lag medför heller inte några avvikelser från huvudreglerna.

En fordran som upptagits som oreglerad avförs från oreglerade fordringar, då domstolen genom beslut har fastställt saneringsprogrammet eller skuldsaneringen för kunden och beslutet vunnit laga kraft eller det fastställda programmet trots överklagat beslut skall genomföras.

Om kunden inte kan fullfölja programmet, skall fordran på nytt tas upp som oreglerad när räntor eller amorteringar har varit eftersatta i tre månader efter förfallodagen enligt det fastställda programmet. Utebliven betalning av ränta eller amortering på ett lån medför dock inte automatiskt att också andra lån skall tas upp som oreglerade, utan varje fordran granskas skilt för sig.

Om en fordran enligt det av domstolen fastställda programmet i sin helhet skall löpa med nollränta, skall den rapporteras till Finansinspektionen som fordran med nollränta.

Om programmet föreskriver att kapitalet skall betalas först och upplupna räntor först därefter, skall fordran inte redovisas som en fordran med nollränta.

2.2.3.2 Utländsk lagstiftning

Indrivningsförbud på grund av saneringsförfarande

Vid tillämpning av utländsk lagstiftning skall på motsvarande sätt ovannämnda regler följas. För att en fordran skall tas upp som oreglerad, skall den ha varit eftersatt minst den tid som föreskrivits ovan. En fordran avförs från oreglerade fordringar i tillämpliga delar enligt bestämmelserna i punkt 2.2.3.1.

2.2.4 Förluster på grund av derivatkontrakt

Förluster på grund av derivatkontrakt upptas i bokföringen som räntekostnader eller avräknas från ränte-, valuta- eller värdepappersintäkter. Eftersom förluster på grund av derivatkontrakt inte skall redovisas som kreditförluster, upptas de inte heller bland oreglerade fordringar.

2.3 Lån till offentliga samfund och kreditinstitut

En eftersatt fordran eller en infriad garanti skall upptas som oreglerad också då gäldenären är ett offentligt samfund eller ett kreditinstitut eller fordran har en garanti eller motförbindelse från ett sådant institut eller samfund.

Om obetald ränta på en fordran som garanterats av ett offentligt samfund med stöd av lag kan läggas till kapitalet och gäldenären inte har brutit mot låneavtalet, skall fordran varken upptas som oreglerad eller som en fordran med nollränta.

2.4 Finansbolagsprodukter

För produkter av lånetyp och vid finansiering av leverantörsfakturor och enskilda avbetalningsavtal skall den utestående fordran upptas som oreglerad enligt samma principer som vid utlåning.

Vid kreditbaserad finansiering av avbetalningsavtal skall det belopp som överstiger den avtalade limiten upptas som oreglerat då övertrasseringen varat i tre månader. Vid beräkning av limitöverskridningen skall avtalet avföras från finansierade avtal senast då avbetalningen varit förfallen till betalning och obetald i tre månader.

Vid diskonteringsbaserad finansiering av avbetalningsavtal skall en enskild avbetalningsfordran upptas som oreglerad när avbetalningen varit förfallen till betalning och obetald i tre månader räknat från den förfallodag som gäller för köparen.

Vid factoringfinansiering skall det belopp som överstiger den avtalade limiten i finansieringsavtalet upptas som oreglerat när övertrasseringen varat i tre månader. Vid beräkning av limitöverskridningen skall fakturafordran avföras från den finansierade avtalsstocken senast då den varit förfallen till betalning och obetald i tre månader.

Om ett sälj företag som har en kreditbaserad avbetalningslimit eller en factoringlimit i finansbolaget försatts i konkurs, upptas det belopp som överstiger kreditlimiten som oreglerat. Vid beräkning av limitöverskridningen skall avtalet eller fakturafordran avföras från avtalsstocken senast då köparens avbetalning eller fakturan varit förfallen till betalning och obetald i tre månader.

Vid leasingfinansiering skall anskaffningsutgiften för leasingobjektet efter plan- enliga avskrivningar upptas som oreglerad då leasinghyran varit förfallen till betalning och obetald i tre månader. Fordran redovisas som oreglerad ända tills den blivit betald eller leasingobjektet realiserat.

2.5 Kreditkortskrediter

Sådana fordringar i ett kreditkortsbolag inom kreditinstitutets koncern som varit förfallna till betalning och obetalda i tre månader skall rapporteras i enlighet med ovanstående principer och redovisas för ifrågavarande dotterbolag samt inräknas i slutsumman för oreglerade fordringar.

3 Övriga fordringar med nollränta

Med fordran med nollränta avses i denna föreskrift en fordran som inte genererar några som helst intäkter. Oreglerade fordringar har sin upprinnelse i avtalsbrott, medan övriga fordringar med nollränta är villkorade genom avtal.

Anvisningar om nollränta på grund av företagssaneringsförfarande och skuld-sanering för privatpersoner finns i punkt 2.2.3.1.

4 Kreditförlustprognos

Koncernens beräknade kreditförluster skall uppges för innevarande år som både brutto- och nettobelopp. Med bruttobelopp avses summa kreditförluster för innevarande år och med nettobelopp de beräknade kreditförlusterna efter avdrag för säkra återvinningar och försäkringsersättningar.

I rapporten om ställningen den sista december uppges brutto- och nettobeloppet av kreditförlusterna på bokslutsdagen.

5 Redovisning av ränteintäkter

Bestämmelser om redovisning av ränteintäkter och övriga intäkter på oreglerade fordringar finns i föreskrift 106.1 om bokslut i kreditinstitut.

6 Kreditförluster under året

6.1 Konstaterade kreditförluster och specifika kreditförlustreserveringar

Konstaterade kreditförluster och specifika kreditförlustreserveringar, varmed avses reserveringar för individuella fordringar, är sådana nedskrivningar som gjorts för konstaterade eller befarade kreditförluster och som kostnadsförts i resultaträkningen under räkenskapsperioden, oavsett om fordran varit redovisad som oreglerad eller ej. Kreditförlusterna och kreditförlustreserveringarna hänför sig till balansposter som specificeras i föreskrift 106.1 om bokslut i kreditinstitut (specifika kreditförlustreserveringar ingår i det begrepp som där kallas *riktade* kreditförlustreserveringar).

Kreditförlusterna och de specifika kreditförlustreserveringarna rapporteras som bruttobelopp. Förutom dessa ingår i bruttobeloppet värdeminskningar och realisationsförluster på egendom som övertagits för skyddande av fordran. I posten redovisas också kreditförluster på fordringsbevis som utgör bestående

aktiva, om fordringsbevisen tecknats eller annars förvärvats på ett med kreditgivning jämförbart sätt för finansiering av en kund.

Dessa konstaterade kreditförluster och specifika kreditförlustreserveringar ingår därefter inte längre i oreglerade fordringar och övriga fordringar med nollränta.

6.2 Gruppvisa kreditförlustreserveringar

Gruppvisa kreditförlustreserveringar, dvs. reserveringar som görs för enskilda kunder eller grupper av kunder eller fordringar (ingår i begreppet *riktade* kreditförlustreserveringar enligt föreskrift 106.1), är sådana reserveringar för befarade kreditförluster som kostnadsförts i resultatet för räkenskapsperioden men inte dragits av från någon enskild fordran. Kreditförlustreserveringarna ingår därför fortfarande i oreglerade fordringar och övriga fordringar med nollränta.

Enligt föreskrift 106.3 skall Finansinspektionen informeras om alla gruppvisa kreditförlustreserveringar.

7 Rapportering

Kreditinstituten och holdingsammanslutningarna skall lämna uppgifter om sina oreglerade fordringar och övriga fordringar med nollränta till Finansinspektionen. Uppgifterna rapporteras enligt myndigheternas förenhetligade datainsamling steg 2 (Virati-2) uppställda på det sätt som närmare framgår av datainsamlings-schemat. Virati-2 har samfällt godkänts av Statistikcentralen, Finlands Bank och Finansinspektionen och distribuerats till kreditinstituten. Sparbankerna skall lämna in uppgifterna till sparbanksinspektionen och de andelsbanker som är medlemmar i det centralinstitut som avses i andelsbankslagen till centralinstitutet inom den tid som fastställts av respektive organ, såvida Finansinspektionen inte föreskrivit något annat för någon enskild bank. Sparbanksinspektionen och centralinstitutet skall lämna in uppgifterna till Finansinspektionen inom tidsgränsen för datainsamlingsschemat.

För rapporteringen av uppgifterna för december kan Finansinspektionen vid behov bevilja förlängd tidsfrist.

I de poster som rapporteras skall inte upptas ränte- eller provisionsfordringar. Oreglerade fordringar skall inte omföras i balansräkningen; uppföljningen av dem enligt denna föreskrift utgör en helt egen rapportering.